

Utredning om Europa-kommisjonens nye avfallspolitikk

FoU-prosjekt 154008

Bakgrunn

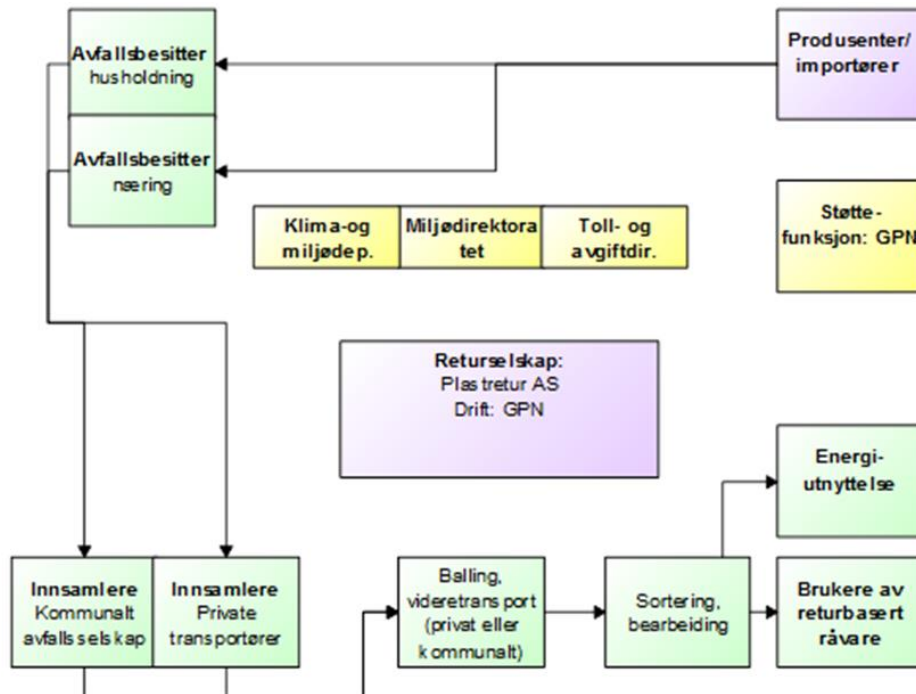
- Politisk pakke fra EU om kretsløpsøkonomi. Utredningen ser kun på det opprinnelige forslaget til Annex VII:
Minimumskrav til utvidet produsentansvar
- Utvidet produsentansvar (EPR) forstås som det produsentansvar som tillegges produsent / importør for håndtering av produktet etter at det har oppfylt sin primære oppgave som produkt og ikke lenger skal oppfylle et slikt formål

Situasjonsbeskrivelse

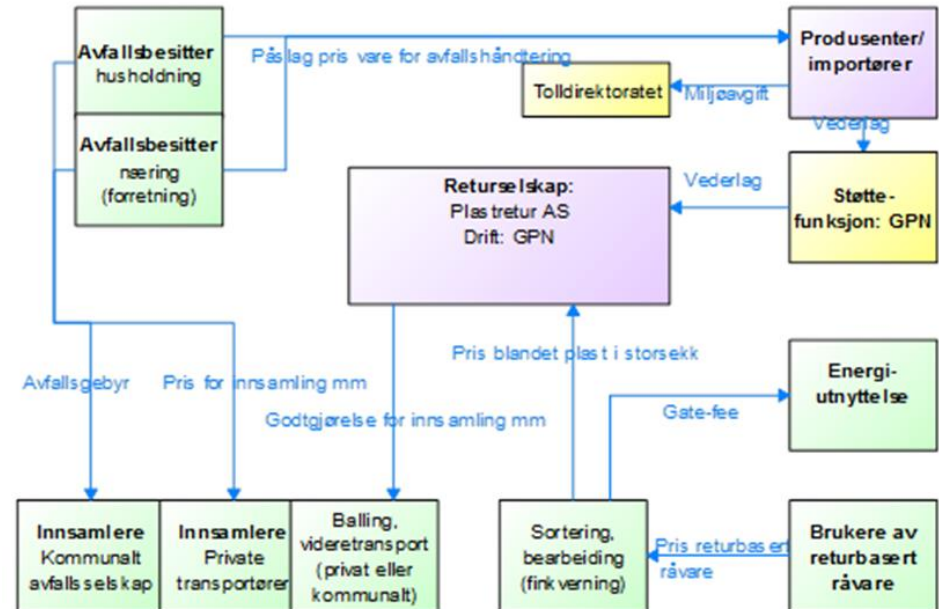
- Utredningen omfatter 15 ordninger for utvidet produsentansvar eller returselskap
- Store forskjeller mellom ordningene i historikk, virkemåte, formelt fundament og størrelse på materialstrømmer
- Noen materialstrømmer berører kommunen knapt (f.eks kasserte kjøretøy), andre er organisert rundt kommunens innsamlingsregime
- De fleste ordningene har nådd/er ikke langt ifra å nå de måltallene om gjenvinning som er satt av myndigheter i dag. Det utvidede produsentansvaret i Norge er godt regulert og under god oppfølging fra norske myndigheter.

Illustrasjon over forenklet materialstrøm og pengestrøm for en EPR-ordning

Materialstrøm med hovedaktører

Pengestrøm

Målemetoder

- Behov for målinger mange steder i verdikjeden. Rapportering og rapporteringsgrunnlag gir en rekke utfordringer
- EPR-ordningene bærer selv ansvaret for å dokumentere forsvarlig forsendelse og videre håndtering av utsortert avfall som de overtar fra kommunene og næringsdrivende
- Begrepet «output» er ikke klart definert. I EUs politiske pakke om kretsløpsøkonomi ble det foreslått endringer som presiserer at det skal måles på avfall som går til endelig bearbeiding for ombruk, materialgjenvinning og energiutnyttelse

Full kostnadsdekning

- Full kostnadsdekning slik det ble foreslått i Annex VII vil kreve en mer detaljert avklaring av hva som skal ligge i begrepet dersom det skal implementeres i norsk lovverk
- Utredningen viser at EPR-kostnader i svært få tilfeller kan sies å være dekket fullt ut av produsent/importør
- Det er særlig aktivitetene innsamling, transport, avfallsforebygging og opprydningsinitiativ som dekkes bare delvis av EPR-ordningene

Utfordring for klar definisjon av roller og ansvar for aktører i EPR-ordningene

- Avfallsdefinisjoner eller eierskapsproblematikk i seg selv utgjør ikke store utfordringer for utvikling av definisjoner av roller og ansvar med dagens situasjon
- Eierskapet til både avfall og avfallsregime vil kunne utgjøre en stor utfordring for utvikling av klare roller og ansvar, om det samtidig skal innføres prinsipp om full kostnadsdekning.

- Dersom produsent / importør skal stå ansvarlig for alle kostnader, er det nødvendig å avklare om EPR-ordningene eller kommunene (eller gjennom et samarbeid) skal beslutte hvordan ordninger skal utformes og drives
- Inndekning av kostnader delvis over vederlag og delvis over avfallsgebyr vil bidra til å opprettholde det etablerte felles ansvar mellom kommuner og næringsliv for sortering og gjenvinning.